

INHOUD

DANKBETUIGING	25
INLEIDING	27
Voor wie is dit boek bedoeld?	28
Wat kun je verwachten te gaan leren?	28
Waarom Python?	29
DEEL I: DE BASIS	31
1	
AAN DE SLAG	33
Het instellen van je programmeeromgeving	33
Python 2 en Python 3.	34
Fragmenten Python-code uitvoeren	34
Hello World!	34
Python op verschillende besturingssystemen	35
Python op Linux.	35
Python op macOS.	38
Python op Windows	41
Problemen bij installatie oplossen.	45
Python-programma's vanuit een terminal uitvoeren	46
Op Linux en macOS	46
Op Windows	47
Oefening 1-1. <i>python.org</i>	47
Oefening 1-2. <i>Typefouten in Hello World</i>	47
Oefening 1-3. <i>Oneindige vaardigheden</i>	48
Samenvatting.	48
2	
VARIABELEN EN EENVOUDIGE DATATYPES	49
Wat er daadwerkelijk gebeurt als je <code>hello_world.py</code> uitvoert	49
Variabelen	50
Variabelen benoemen en gebruiken	51
Foutmeldingen in namen voorkomen als je variabelen gebruikt.	52
Oefening 2-1. <i>Simple Message</i>	53
Oefening 2-2. <i>Simple Messages</i>	53
Strings	53
Wisselen tussen hoofd- en kleine letters in een string met methoden.	54

Combineren of samenvoegen van strings	55
Witruimte toevoegen aan strings met tabs of nieuwe regels	56
Witruimte weghalen	56
Fouten in de syntaxis met strings voorkomen	58
Afdrukken in Python 2	59
<i>Oefening 2-3. Persoonlijk bericht.</i>	59
<i>Oefening 2-4. Namen in hoofd- en kleine letters</i>	59
<i>Oefening 2-5. Beroemde quote.</i>	59
<i>Oefening 2-6. Beroemde quote 2</i>	59
<i>Oefening 2-7. Witruimte bij namen weghalen.</i>	59
Getallen	60
Gehele getallen	60
Floating point-getallen	61
Fouten in types vermijden met de functie <code>str()</code>	61
Gehele getallen in Python 2	62
<i>Oefening 2-8. Het getal acht</i>	63
<i>Oefening 2-9. Liefelingsgetal.</i>	63
Opmerkingen	63
Hoe schrijf je opmerkingen?	64
Wat voor opmerkingen voeg je toe?	64
<i>Oefening 2-10. Opmerkingen toevoegen.</i>	65
The Zen of Python	65
<i>Oefening 2-11. Zen of Python.</i>	67
Samenvatting	67

3 **INTRODUCTIE VAN LIJSTEN** **69**

Wat is een lijst?	69
Elementen in een lijst benaderen	70
Indexposities beginnen bij 0, niet bij 1	71
Individuele waarden uit een lijst gebruiken	71
<i>Oefening 3-1. Namen.</i>	72
<i>Oefening 3-2. Begroeting</i>	72
<i>Oefening 3-3. Je eigen lijst</i>	72
Elementen wijzigen, toevoegen en verwijderen	72
Elementen in een lijst aanpassen	72
Elementen aan een lijst toevoegen	73
Elementen uit een lijst verwijderen	74
<i>Oefening 3-4. Gastenlijst</i>	78
<i>Oefening 3-5. Gastenlijst veranderen</i>	78
<i>Oefening 3-6. Meer gasten.</i>	78
<i>Oefening 3-7. Gastenlijst verkleinen</i>	79
Een lijst organiseren	79
Een lijst permanent sorteren met de <code>sort()</code> -methode	79
Een lijst tijdelijk sorteren met de <code>sorted()</code> -functie	80
Een lijst in omgekeerde volgorde afdrukken	81
De lengte van een lijst bepalen	81
<i>Oefening 3-8. De wereld zien</i>	82
<i>Oefening 3-9. Gasten voor een etentje.</i>	82
<i>Oefening 3-10. Elke functie</i>	82

Index-fouten voorkomen wanneer je met lijsten werkt	82
<i>Oefening 3-11. Opzettelijke fout</i>	84
Samenvatting	84

4

WERKEN MET LIJSTEN

85

Door een hele lijst lussen	85
De lus nader bekeken	86
Meer gedaan krijgen in een for-lus	87
Iets doen na een for-lus	88
Fouten met inspringen voorkomen	89
Vergeten om in te springen	90
Vergeten om extra regels in te laten springen	90
Onnodig inspringen	91
Onnodig inspringen na de lus	91
De dubbele punt vergeten	92
<i>Oefening 4-1. Pizza's</i>	92
<i>Oefening 4-2. Dieren</i>	93
Numerieke lijsten maken	93
De range()-functie gebruiken	93
De range()-functie gebruiken om een lijst met getallen te maken	94
Eenvoudige statistieken met getallenlijsten	95
Lijstcomprehensies	96
<i>Oefening 4-3. Tot twintig tellen</i>	96
<i>Oefening 4-4. Eén miljoen</i>	96
<i>Oefening 4-5. Eén miljoen optellen</i>	97
<i>Oefening 4-6. Oneven getallen</i>	97
<i>Oefening 4-7. Veelvoud van 3</i>	97
<i>Oefening 4-8. Tot de derde macht</i>	97
<i>Oefening 4-9. Tot de derde macht met lijstcomprehensie</i>	97
Werken met een deel van een lijst	97
Een lijst splitsen	97
Door een splitsing lussen	99
Een lijst kopiëren	99
<i>Oefening 4-10. Splitsingen</i>	101
<i>Oefening 4-11. Mijn pizza's, jouw pizza's</i>	102
<i>Oefening 4-12. Meer lussen</i>	102
Tupels	102
Een tupel definiëren	102
Door alle waarden in een tupel lussen	103
Een tupel overschrijven	103
<i>Oefening 4-13. Buffet</i>	104
Je code opmaken	104
De stijlgids	105
Inspringen	105
Lengte van regels	105
Witregels	106
Andere stijlgids	106
<i>Oefening 4-14. Pep 8</i>	107
<i>Oefening 4-15. Code herzien</i>	107
Samenvatting	107

5 **IF-INSTRUCTIES** **109**

Een eenvoudig voorbeeld	110
Voorwaardelijke tests	110
Controleren op gelijkheid	110
Hoofd- en kleine letters negeren als je controleert op gelijkheid	111
Controleren op ongelijkheid	112
Numerieke vergelijkingen	113
Meerdere voorwaarden controleren	113
Controleren of een waarde in een lijst staat	115
Controleren of een waarde niet in een lijst staat	115
Booleaanse uitdrukkingen	116
<i>Oefening 5-1. Voorwaardelijke tests</i>	116
<i>Oefening 5-2. Meer voorwaardelijke tests</i>	116
If-Instructies	117
Eenvoudige if-instructies	117
if-else-instructies	118
De if-elif-else-keten	118
Meerdere elif-blokken gebruiken	120
Het else-blok weglaten	120
Meerdere voorwaarden testen	121
<i>Oefening 5-3. Alien Colors #1</i>	123
<i>Oefening 5-4. Alien Colors #2</i>	123
<i>Oefening 5-5. Alien Colors #3</i>	123
<i>Oefening 5-6. Levensfasen</i>	123
<i>Oefening 5-7. Liefelingsfruit</i>	124
If-instructies gebruiken bij lijsten	124
Controleren op bijzondere items	124
Controleren of een lijst niet leeg is	125
Meerdere lijsten gebruiken	126
<i>Oefening 5-8. Hallo beheerder</i>	127
<i>Oefening 5-9. Geen gebruikers</i>	127
<i>Oefening 5-10. Gebruikersnamen controleren</i>	127
<i>Oefening 5-11. Rangtelwoorden</i>	128
Je if-instructies opmaken	128
<i>Oefening 5-12. Opmaken van if-instructies</i>	129
<i>Oefening 5-13. Jouw ideeën</i>	129
Samenvatting	129

6 **WOORDENBOEKEN** **131**

Een eenvoudig woordenboek	132
Werken met woordenboeken	132
Waarden in een woordenboek benaderen	133
Nieuwe sleutel-waarde-paren toevoegen	134
Met een leeg woordenboek beginnen	134
Waarden in een woordenboek aanpassen	135
Sleutel-waarde-paren verwijderen	136
Een woordenboek van soortgelijke objecten	137
<i>Oefening 6-1. Persoon</i>	139
<i>Oefening 6-2. Geluksgetallen</i>	139

<i>Oefening 6-3. Woordenlijst</i>	139
Door een woordenboek lussen	139
Door alle sleutel-waarde-paren lussen	139
Door alle sleutels in een woordenboek lussen	141
Op volgorde door een woordenboek lussen	143
Door alle waarden in een woordenboek lussen	144
<i>Oefening 6-4. Woordenlijst 2</i>	145
<i>Oefening 6-5. Rivieren</i>	146
<i>Oefening 6-6. Enquête</i>	146
Nesten	146
Een lijst met woordenboeken	146
Een lijst in een woordenboek	149
Een woordenboek in een woordenboek	151
<i>Oefening 6-7. Personen</i>	152
<i>Oefening 6-8. Huisdieren</i>	152
<i>Oefening 6-9. Favoriete plaatsen</i>	153
<i>Oefening 6-10. Favoriete getallen</i>	153
<i>Oefening 6-11. Steden</i>	153
<i>Oefening 6-12. Uitbreidingen</i>	153
Samenvatting	153

7

INVOER DOOR DE GEBRUIKER EN WHILE-LUSSEN 155

Hoe de <code>input()</code> -functie werkt	156
Duidelijke prompts schrijven	156
<code>int()</code> gebruiken om numerieke invoer te accepteren	157
De modulo operator	159
Invoer accepteren in Python 2.7	159
<i>Oefening 7-1. Huurauto</i>	160
<i>Oefening 7-2. Een tafeltje in een restaurant</i>	160
<i>Oefening 7-3. Veelvoud van tien</i>	160
Een introductie van while-lussen	160
De while-lus in actie	160
De gebruiker het moment van afsluiten laten kiezen	161
Een vlag gebruiken	162
Break gebruiken om een lus af te sluiten	164
Continue gebruiken in een lus	164
Oneindige lussen vermijden	165
<i>Oefening 7-4. Pizza toppings</i>	166
<i>Oefening 7-5. Filmkaartjes</i>	166
<i>Oefening 7-6. Drie manieren om af te sluiten</i>	166
<i>Oefening 7-7. Oneindigheid</i>	166
Een while-lus gebruiken bij lijsten en woordenboeken	167
Items van de ene lijst naar de andere verplaatsen	167
Alle exemplaren van bepaalde waarden uit een lijst verwijderen	168
Een woordenboek vullen met invoer van een gebruiker	169
<i>Oefening 7-8. Lunchroom</i>	170
<i>Oefening 7-9. Geen pastrami</i>	170
<i>Oefening 7-10. Droomvakantie</i>	170
Samenvatting	170

8 FUNCTIES

171

Een functie definiëren	172
Informatie aan een functie doorgeven	172
Argumenten en parameters	173
<i>Oefening 8-1. Bericht</i>	173
<i>Oefening 8-2. Favoriete boek</i>	174
Argumenten doorgeven	174
Positionele argumenten	174
Trefwoordargumenten	176
Standaardwaarden	177
Gelijkwaardige functieaanroepen	178
Fouten met argumenten voorkomen	179
<i>Oefening 8-3. T-shirt</i>	179
<i>Oefening 8-4. Grote shirts</i>	180
<i>Oefening 8-5. Steden</i>	180
Retourwaarden	180
Een eenvoudige waarde retourneren	180
Een argument optioneel maken	181
Een woordenboek retourneren	183
Een functie met een <code>while-lus</code> gebruiken	184
<i>Oefening 8-6. Namen van steden</i>	185
<i>Oefening 8-7. Album</i>	185
<i>Oefening 8-8. Albums van gebruikers</i>	185
Een lijst doorgeven	186
Een lijst in een functie aanpassen	186
Voorkomen dat een functie een lijst aanpast	189
<i>Oefening 8-9. Goochelaars</i>	190
<i>Oefening 8-10. Grote goochelaars</i>	190
<i>Oefening 8-11. Ongewijzigde goochelaars</i>	190
Een willekeurig aantal argumenten doorgeven	190
Combineren van positionele en willekeurige argumenten	191
Willekeurige trefwoordargumenten gebruiken	192
<i>Oefening 8-12. Sandwiches</i>	193
<i>Oefening 8-13. Gebruikersprofiel</i>	193
<i>Oefening 8-14. Auto's</i>	193
Je functies in modules opslaan	194
Een hele module importeren	194
Specifieke functies importeren	195
'As' gebruiken om een functie een alias te geven	196
'As' gebruiken om een module een alias te geven	196
Alle functies in een module importeren	197
Functies opmaken	197
<i>Oefening 8-15. Modellen afdrukken</i>	198
<i>Oefening 8-16. Importeren</i>	198
<i>Oefening 8-17. Functies opmaken</i>	198
Samenvatting	199

9

CLASSES

201

Een class maken en gebruiken	202
Het maken van de class 'Dog'	202
Een exemplaar van een class maken	204
<i>Oefening 9-1. Restaurant.</i>	207
<i>Oefening 9-2. Drie restaurants.</i>	207
<i>Oefening 9-3. Gebruikers.</i>	207
Werken met classes en exemplaren	207
De 'Car'-class	207
Een standaardwaarde voor een attribuut instellen	208
De waarden van attributen aanpassen.	209
<i>Oefening 9-4. Aantal bediende gasten.</i>	212
<i>Oefening 9-5. Inlogpogingen</i>	212
Overerven.	213
De <code>__init__()</code> -methode voor een child class	213
Overerven in Python 2.7	214
Attributen en methoden definiëren voor de child class	215
Methoden uit de parent class overschrijven	216
Exemplaren als attributen	216
Objecten uit de echte wereld modelleren	219
<i>Oefening 9-6. De ijscoman.</i>	219
<i>Oefening 9-7. Beheerder.</i>	219
<i>Oefening 9-8. Privileges.</i>	220
<i>Oefening 9-9. Accu-upgrade.</i>	220
Classes importeren	220
Een enkele class importeren	220
Meerdere classes in een module opslaan	222
Meerdere classes uit een module importeren	223
Een hele module importeren	223
Alle classes uit een module importeren.	224
Een module in een module importeren	224
Je eigen workflow vinden	225
<i>Oefening 9-10. Geïmporteerd restaurant.</i>	226
<i>Oefening 9-11. Geïmporteerde beheerder.</i>	226
<i>Oefening 9-12. Meerdere modules.</i>	226
De standaardbibliotheek van Python.	226
<i>Oefening 9-13. OrderedDict herschrijven</i>	227
<i>Oefening 9-14. Dobbelsteen</i>	227
<i>Oefening 9-15. Python Module of the Week</i>	228
Classes opmaken	228
Samenvatting	229

10

BESTANDEN EN UITZONDERINGEN

231

Een bestand lezen	232
Een heel bestand lezen	232
Bestandspaden	234
Regel voor regel lezen	235
Van een bestand een lijst met regels maken	236
Werken met de inhoud van een bestand	237

Grote bestanden: een miljoen cijfers	238
Staat jouw verjaardag in pi?	238
<i>Oefening 10-1. Python leren</i>	239
<i>Oefening 10-2. C leren</i>	239
Naar een bestand schrijven.	240
Naar een leeg bestand schrijven.	240
Meerdere regels schrijven	241
Iets aan een bestand toevoegen	241
<i>Oefening 10-3. Gast</i>	242
<i>Oefening 10-4. Gastenboek</i>	242
<i>Oefening 10-5. Enquête over programmeren</i>	242
Uitzonderingen	242
Afhandelen van de ZeroDivisionError-uitzondering	243
Try-except-blokken gebruiken	243
Uitzonderingen gebruiken om crashes te voorkomen	244
Het else-blok.	245
Afhandelen van de FileNotFoundError-uitzondering	246
Tekst analyseren	247
Met meerdere bestanden werken	248
Geruisloos falen	249
Beslissen welke fouten gemeld worden	250
<i>Oefening 10-6. Optellen</i>	251
<i>Oefening 10-7. Optelcalculator</i>	251
<i>Oefening 10-8. Cats and Dogs</i>	251
<i>Oefening 10-9. Cats and Dogs (in stilte)</i>	251
<i>Oefening 10-10. Bekende woorden</i>	251
Data opslaan.	252
json.dump() en json.load() gebruiken	252
Opslaan en lezen van door de gebruiker gegenereerde data	253
Opschonen	255
<i>Oefening 10-11. Favoriete getal</i>	257
<i>Oefening 10-12. Favoriete getal onthouden</i>	257
<i>Oefening 10-13. Gebruiker verifiëren</i>	258
Samenvatting.	258

11 JE CODE TESTEN

259

Een functie testen	259
Unit tests en testcases.	261
Een geslaagde test	261
Een falende test	263
Reageren op een gefaalde test	264
Nieuwe tests toevoegen	265
<i>Oefening 11-1. Stad, land</i>	266
<i>Oefening 11-2. Bevolking</i>	266
Het testen van een class	266
Een diversiteit aan assert-methoden	266
Een class om te testen	267
Het testen van de AnonymousSurvey-class	269
De setUp()-methode	271
<i>Oefening 11-3. Medewerker</i>	272
Samenvatting.	272

PROJECT 1: ALIEN INVASION**277****12****EEN SCHIP DAT KOGELS AFVUURT****279**

Je project plannen	280
Pygame installeren	280
Python-pakketten installeren met pip	281
Pygame installeren op Linux	283
Pygame installeren op macOS	284
Pygame installeren op Windows	285
Beginnen met het spelproject	285
Een Pygame-venster maken en reageren op gebruikersinvoer	285
De achtergrondkleur instellen	287
Een instellingen-class maken	287
De afbeelding van het schip toevoegen	288
Het maken van de class 'Ship'	290
Het schip op het scherm tekenen	291
Opschonen: de game_functions-module	292
De check_events()-functie	292
De update_screen()-functie	293
<i>Oefening 12-1. Blauwe lucht</i>	294
<i>Oefening 12-2. Spelpersonage</i>	294
Het schip besturen	294
Reageren op het indrukken van een toets	294
Continue beweging mogelijk maken	295
Zowel naar links als naar rechts bewegen	297
De snelheid van het schip aanpassen	298
Het bereik van het schip beperken	300
Opschonen van check_events()	301
Kort samengevat	301
alien_invasion.py	302
settings.py	302
game_functions.py	302
ship.py	302
<i>Oefening 12-3. Raket</i>	302
<i>Oefening 12-4. Toetsen</i>	302
Kogels afvuren	303
De instellingen voor de kogel toevoegen	303
Het maken van de Bullet-class	303
Kogels in een groep opslaan	305
Kogels afvuren	306
Oude kogels verwijderen	307
Het aantal kogels beperken	308
De update_bullets()-functie maken	309
De fire_bullet()-functie maken	309
<i>Oefening 12-5. Zijwaarts schieten</i>	310
Samenvatting	310

13

BUITENAARDSE WEZENS!

311

Je project doornemen	312
Het eerste buitenaardse wezen maken	313
Het maken van de Alien-class	313
Een exemplaar van het buitenaardse wezen maken	314
Een buitenaards wezen op het scherm laten verschijnen	315
Een hele vloot buitenaardse wezens bouwen	316
Bepalen hoeveel buitenaardse wezens er op een rij passen	316
Rijen met buitenaardse wezens maken	316
De vloot maken	317
Opschonen van <code>create_fleet()</code>	319
Rijen toevoegen	320
<i>Oefening 13-1. Sterren</i>	322
<i>Oefening 13-2. Betere sterren</i>	322
De vloot laten bewegen	323
De buitenaardse wezens naar rechts laten bewegen	323
Instellingen voor de richting van de vloot	324
Controleren of een buitenaards wezen de rand heeft geraakt	324
De vloot laten zakken en van richting veranderen	325
<i>Oefening 13-3. Regendruppels</i>	326
<i>Oefening 13-4. Constante regen</i>	326
Buitenaardse wezens neerschieten	326
Botsingen van kogels detecteren	327
Grotere kogels maken om mee te testen	328
De vloot aanvullen	329
De kogels sneller maken	330
Opschonen van <code>update_bullets()</code>	330
<i>Oefening 13-5. Vangen</i>	331
Het spel beëindigen	331
Detecteren van botsingen tussen een buitenaards wezen en het schip	331
Reageren op botsingen tussen een buitenaards wezen en het schip	332
Buitenaardse wezens die de onderkant van het scherm bereiken	335
Game Over!	336
Identificeren welke delen van het spel uitgevoerd moeten worden	336
<i>Oefening 13-6. Game Over</i>	337
Samenvatting	337

14

SCORES

339

De Play-knop toevoegen	340
Een class voor een knop maken	340
De knop op het scherm tekenen	342
Het spel starten	343
Het spel resetten	344
De Play-knop deactiveren	345
De muisaanwijzer verbergen	346
<i>Oefening 14-1. Druk op P om te spelen</i>	346
<i>Oefening 14-2. Schietoefeningen</i>	346
Een niveau hoger	347
Wijzigen van de instellingen voor snelheid	347

De snelheid resetten	348
<i>Oefening 14-3. Uitdagende schietoefeningen</i>	349
Scores	349
De score weergeven	350
Een scorebord maken	351
De score bijwerken als buitenaardse wezens neergeschoten worden	352
Ervoor zorgen dat alles wat geraakt wordt telt	354
Toenemende puntenwaarden	354
De score afronden	355
Hoogste scores	356
Het niveau weergeven	359
Het aantal schepen weergeven	362
<i>Oefening 14-4. Hoogste score aller tijden.</i>	365
<i>Oefening 14-5. Opschonen.</i>	365
<i>Oefening 14-6. Alien Invasion uitbreiden.</i>	365
Samenvatting	366

PROJECT 2: DATAVISUALISATIE

367

15

DATA GENEREREN

369

Matplotlib installeren	370
Op Linux	370
Op macOS	371
Op Windows	371
Matplotlib testen	371
De matplotlib-galerij	372
Een eenvoudige lijngrafiek plotten	372
Het labeltype en de dikte van een grafiek wijzigen	373
De plot corrigeren	374
Individuele punten plotten en vormgeven met scatter()	375
Een reeks punten plotten met scatter()	376
Data automatisch berekenen	377
De contouren van gegevenspunten verwijderen	378
Aangepaste kleuren definiëren	378
Een kleurenkaart gebruiken	379
Je plots automatisch opslaan	380
<i>Oefening 15-1. Tot de derde macht</i>	380
<i>Oefening 15-2. Gekleurde machten</i>	380
Willekeurige wandelingen	380
Het maken van de class 'RandomWalk()'	381
De richting kiezen	381
De willekeurige wandeling plotten	382
Meerdere willekeurige wandelingen genereren	383
De wandeling vormgeven	384
De punten een kleur geven	384
Het plotten van begin- en eindpunten	385
De assen opruimen	386
Punten in een plot toevoegen	386
De grootte aanpassen om het scherm te vullen	387

	<i>Oefening 15-3. Moleculaire beweging</i>	388
	<i>Oefening 15-4. Aangepaste willekeurige wandelingen</i>	388
	<i>Oefening 15-5. Opschonen</i>	388
Rollende	dobbelstenen met Pygal	388
	Pygal installeren	389
	De Pygal-galerij	389
	Het maken van de class 'Die'	389
	De dobbelsteen gooien	390
	De resultaten analyseren	390
	Een histogram maken	391
	Twee dobbelstenen gooien	393
	Het gooien van dobbelstenen met een verschillend aantal zijden	394
	<i>Oefening 15-6. Automatische labels</i>	396
	<i>Oefening 15-7. Twee keer een D8</i>	396
	<i>Oefening 15-8. Drie dobbelstenen</i>	396
	<i>Oefening 15-9. Vermenigvuldiging</i>	396
	<i>Oefening 15-10. Oefenen met beide bibliotheken</i>	396
Samenvatting	396

16

DATA DOWNLOADEN

399

De CSV-bestandsindeling	400
De headers van het CSV-bestand verwerken	400
De headers en hun posities afdrukken	401
Dataextractie en het inlezen van data	402
Data plotten in een temperatuurgrafiek	403
De datetime-module	404
Datums plotten	405
Een langer tijdsbestek plotten	406
Een tweede reeks data plotten	407
Een gebied in de grafiek inkleuren	408
Foutcontrole	409
<i>Oefening 16-1. San Francisco</i>	412
<i>Oefening 16-2. Sitka-Death Valley-vergelijking</i>	412
<i>Oefening 16-3. Neerslag</i>	412
<i>Oefening 16-4. Verkennen</i>	412
Globale datasets in kaart brengen	412
Data over de wereldbevolking downloaden	412
Relevante data uitpakken	413
Strings omzetten in numerieke waarden	414
Het verkrijgen van tweecijferige landencodes	415
Een wereldkaart bouwen	417
Numerieke data op een wereldkaart plotten	418
Een complete kaart met inwoneraantallen plotten	419
Landen groeperen op inwonertal	421
Wereldkaarten in Pygal opmaken	422
Het kleurenthema lichter maken	424
<i>Oefening 16-5. Alle landen</i>	425
<i>Oefening 16-6. Bruto binnenlands product</i>	425
<i>Oefening 16-7. Kies je eigen data</i>	425
<i>Oefening 16-8. Testen van de country_codes-module</i>	425
Samenvatting	425

17

WERKEN MET API'S **427**

Een web-API gebruiken	428
Git en GitHub	428
Data opvragen met een API-aanroep	428
Het installeren van verzoeken	429
Een API-antwoord verwerken	429
Met het antwoordwoordenboek werken	430
De top-archieven samenvatten	433
Beperkingen van gelimiteerde API's in de gaten houden	434
Archieven visualiseren met Pygal	435
Pygal-grafieken verfijnen	436
Aangepaste tekstballonnen toevoegen	438
De data plotten	439
Klikbare links aan onze grafiek toevoegen	440
De Hacker News API	441
<i>Oefening 17-1. Andere talen</i>	444
<i>Oefening 17-2. Actieve discussies</i>	444
<i>Oefening 17-3. Testen van python_repos.py</i>	444
Samenvatting	444

PROJECT 3: WEBTOEPASSINGEN **445**

18

AAN DE SLAG MET DJANGO **447**

Een project opzetten	448
Een spec schrijven	448
Een virtuele omgeving maken	448
Virtualenv installeren	449
De virtuele omgeving activeren	449
Django installeren	450
Een project maken in Django	450
De database maken	451
Het project bekijken	452
<i>Oefening 18-1. Nieuwe projecten</i>	453
Een toepassing starten	453
Modellen definiëren	453
Modellen activeren	455
De Django admin-site	456
Het model voor meldingen definiëren	458
Het model voor meldingen migreren	459
Entry registreren in de admin-site	460
De Django-shell	461
<i>Oefening 18-2. Korte meldingen</i>	463
<i>Oefening 18-3. De Django API</i>	463
<i>Oefening 18-4. Pizzeria</i>	463
Pagina's maken: de homepage van Learning Log	463
Een URL laten verwijzen	464
Een weergave schrijven	465
Een sjabloon schrijven	466

<i>Oefening 18-5. Maaltijdplanner</i>	467
<i>Oefening 18-6. Homepage van een pizzeria</i>	467
Extra pagina's bouwen	468
Overerven van een sjabloon.	468
De pagina met onderwerpen	470
Pagina's met individuele onderwerpen.	473
<i>Oefening 18-7. Documentatie over sjablonen</i>	476
<i>Oefening 18-8. Pizzeria-pagina's</i>	476
Samenvatting.	477

19 GEBRUIKERSACCOUNTS 479

Gebruikers toestaan om data in te voeren	480
Nieuwe onderwerpen toevoegen	480
Nieuwe vermeldingen toevoegen	484
Vermeldingen bewerken.	488
<i>Oefening 19-1. Blog</i>	491
Gebruikersaccounts instellen	491
De toepassing voor gebruikers	492
De pagina voor het inloggen	493
Uitloggen.	495
De registratiepagina	497
<i>Oefening 19-2. Blog-accounts</i>	500
Gebruikers toestaan om hun eigen data te beheren	500
Toegang beperken met @login_required	500
Data aan bepaalde gebruikers verbinden	502
Toegang tot onderwerpen beperken tot de juiste gebruikers	505
De onderwerpen van een gebruiker beschermen.	506
Het beschermen van de edit_entry-pagina	506
Nieuwe onderwerpen koppelen aan de huidige gebruiker.	507
<i>Oefening 19-3. Opschonen</i>	508
<i>Oefening 19-4. Het beschermen van new_entry</i>	508
<i>Oefening 19-5. Beveiligd blog</i>	508
Samenvatting.	508

20 EEN TOEPASSING VORMGEVEN EN IMPLEMENTEREN 511

Learning Log vormgeven	512
De django-bootstrap3-toepassing	512
Bootstrap gebruiken om Learning Log vorm te geven	513
Het aanpassen van base.html.	514
De homepage vormgeven met een Jumbotron.	517
De pagina voor het inloggen vormgeven	518
De new_topic-pagina vormgeven	519
De pagina met onderwerpen vormgeven	520
De vermeldingen op de pagina van een onderwerp vormgeven	520
<i>Oefening 20-1. Andere formulieren</i>	522
<i>Oefening 20-2. Stijlvol blog</i>	522
Learning Log implementeren	523
Een account maken bij Heroku	523
De Heroku CLI installeren.	523

De vereiste pakketten installeren	523
Een lijst van pakketten maken met een bestand requirements.txt	524
De Python-runtime specificeren	525
Het aanpassen van settings.py voor Heroku	525
Een Procfile maken om processen te starten	526
Het aanpassen van wsgi.py voor Heroku	527
Een map voor statische bestanden maken	527
De gunicorn-server lokaal gebruiken	527
Git gebruiken om de bestanden in het project bij te houden	528
Implementeren op Heroku	530
De database op Heroku instellen	531
De Heroku-implementatie verfijnen	532
Het live-project beveiligen	533
Wijzigingen vastleggen en doorsturen	534
Aangepaste foutpagina's maken	535
Doorgaan met ontwikkelen	538
De instellingen van SECRET_KEY	539
Een project verwijderen van Heroku	539
<i>Oefening 20-3. Live Blog</i>	<i>540</i>
<i>Oefening 20-4. Meer van 404</i>	<i>540</i>
<i>Oefening 20-5. Learning Log uitbreiden</i>	<i>540</i>
Samenvatting	540

NAWOORD 541

A PYTHON INSTALLEREN 543

Python op Linux	543
Uitvinden welke versie er geïnstalleerd is	543
Python 3 installeren op Linux	544
Python op macOS	544
Uitvinden welke versie er geïnstalleerd is	544
Homebrew gebruiken om Python 3 te installeren	545
Python op Windows	546
Python 3 installeren op Windows	546
De Python-interpreter vinden	546
Python toevoegen aan de variabele voor het pad	547
Python trefwoorden en ingebouwde functies	547
Trefwoorden van Python	548
Ingebouwde functies van Python	548

B TEKSTEDITORS 549

Geany	550
Geany installeren op Linux	550
Geany installeren op Windows	551
Python-programma's uitvoeren in Geany	551
Instellingen van Geany aanpassen	552
Sublime Text	552
Sublime Text installeren op MacOS	553
Sublime Text installeren op Linux	553

Sublime Text installeren op Windows	553
Python-programma's uitvoeren in Sublime Text	553
Configureren van Sublime Text	553
De instellingen van Sublime Text aanpassen	554
IDLE	555
IDLE installeren op Linux	555
IDLE installeren op macOS	555
IDLE installeren op Windows	555
Instellingen van IDLE aanpassen	555
Emacs en vim	556

C
HULP KRIJGEN **557**

Eerste stappen	557
Probeer het nog eens	558
Neem een pauze	558
Raadpleeg de oefenbestanden bij dit boek	559
Online opzoeken	559
Stack Overflow	559
De officiële Python-documentatie	560
Officiële documentatie van de bibliotheek	560
r/learnpython	560
Blog-berichten	560
IRC (Internet Relay Chat)	560
Een IRC-account maken	560
Kanalen om aan deel te nemen	561
IRC-cultuur	561

D
GIT GEBRUIKEN VOOR VERSIECONTROLE **563**

Git installeren	564
Git installeren op Linux	564
Git installeren op macOS	564
Git installeren op Windows	564
Git configureren	564
Een project maken	565
Bestanden negeren	565
Een archief initialiseren	565
De toestand controleren	566
Bestanden aan het archief toevoegen	566
Een commit vastleggen	567
Het logboek controleren	567
De tweede commit	568
Een verandering terugdraaien	569
Vorige commits bekijken	570
Het archief verwijderen	571

INDEX **575**

INLEIDING

Alle programmeurs hebben wel een verhaal over hoe ze geleerd hebben hun eerste programma te schrijven. Ik begon er als kind mee toen mijn vader voor Digital Equipment Corporation werkte, een van de pioniers van het moderne computertijdperk. Ik schreef mijn eerste programma op een zelfgebouwde computer die mijn vader in onze kelder in elkaar had gezet. De computer bestond uit niets meer dan een kaal moederbord, aangesloten op een toetsenbord zonder een behuizing, met een kale kathodestraalbuis als beeldscherm. Mijn eerste programma was een simpel spel om een getal te raden, en zag er ongeveer zo uit:

Ik denk aan een getal! Probeer te raden aan welk getal ik denk: **25**

Te laag! Raad opnieuw: **50**

Te hoog! Raad opnieuw: **42**

Goed! Wil je nog een keer spelen? (ja/nee) **nee**
Bedankt voor het spelen!

Ik zal me altijd blijven herinneren hoe tevreden ik me voelde als ik mijn familie een spel zag spelen dat ik gemaakt had en dat werkte zoals ik het bedoeld had.

Die vroege ervaring heeft een blijvende impact gehad. Je kunt echt voldoening halen uit iets met een doel bouwen, iets dat een probleem oplost. De software die ik nu schrijf, komt tegemoet aan een belangrijkere behoefte dan mijn pogingen toen ik kind was, maar het gevoel van voldoening dat ik haal uit het maken van een programma dat werkt is nog grotendeels hetzelfde.

Voor wie is dit boek bedoeld?

Het doel van dit boek is om je zo snel mogelijk op de hoogte te brengen van Python zodat je programma's kunt bouwen die werken (spellen, datavisualisatie en webtoepassingen), waarbij je een basis in programmeren ontwikkelt waar je de rest van je leven nog veel aan zult hebben. *Crash course programmeren in Python* is geschreven voor mensen van alle leeftijden die nog nooit in Python geprogrammeerd hebben of überhaupt nog nooit geprogrammeerd hebben. Als je snel de basisprincipes van programmeren wilt leren, zodat je je op interessante projecten kunt richten en je jouw inzicht in nieuwe concepten wilt testen door zinvolle problemen op te lossen, dan is dit boek echt iets voor jou. *Crash course programmeren in Python* is ook geschikt voor docenten op middelbare scholen die hun studenten een projectmatige inleiding in programmeren willen aanbieden.

Wat kun je verwachten te gaan leren?

Het doel van dit boek is om van jou een goede programmeur in het algemeen te maken en een goede Python-programmeur in het bijzonder. Je leert op een efficiënte manier en maakt je goede gewoonten eigen doordat ik je een stevige basis bied in de algemene concepten van het programmeren. Nadat je *Crash course programmeren in Python* doorgelezen hebt, zou je klaar moeten zijn voor meer geavanceerde Python-technieken en begrijp je een volgende programmeertaal nog makkelijker.

In het eerste deel van dit boek leer je de basisconcepten van programmeren die je nodig hebt om Python-programma's te schrijven. Deze concepten zijn dezelfde als die je leert wanneer je start met vrijwel elke andere programmeertaal. Je leert over verschillende soorten gegevens en de manieren waarop je gegevens opslaat in lijsten en woordenboeken in je programma's. Je leert om verzamelingen van gegevens te bouwen en op efficiënte manieren met die verzamelingen te werken. Je komt te weten hoe je `while`- en `if`-loops gebruikt om te testen op bepaalde voorwaarden zodat je specifieke delen van je code kunt uitvoeren als aan deze voorwaarden voldaan wordt, en andere delen als dat niet het geval is; een techniek die

enorm helpt om processen te automatiseren.

Hierbij zul je zien dat je de code programmeert in het Engels. De gegevens die je invoert zijn eveneens in het Engels. Hier is voor gekozen omdat in de meeste programmeertalen in het Engels wordt geprogrammeerd en je hier zo direct aan gewend raakt. Dit is tevens handig als je jouw code door anderen wilt laten nakijken of problemen hebt. Zo kan iedereen ter wereld jou helpen.

Je leert om invoer van gebruikers te accepteren om je programma's interactief te maken en om je programma's te laten draaien zolang de gebruiker actief is. Je verkent hoe je functies schrijft om delen van je programma herbruikbaar te maken, zodat je blokken code die bepaalde handelingen uitvoeren maar één keer hoeft te schrijven en je die daarna zo vaak als je wilt kunt gebruiken. Daarna breid je dit concept uit naar meer complex gedrag met classes, waardoor relatief eenvoudig programma's reageren op een diversiteit aan situaties. Je leert om programma's te schrijven die netjes omgaan met veelvoorkomende fouten. Nadat je elk van deze basisbegrippen hebt doorgenomen, ga je enkele korte programma's schrijven die enkele goed gedefinieerde problemen oplossen. Ten slotte zet je je eerste stap richting iets verder gevorderd programmeren door te leren hoe je tests voor je code schrijft, zodat je jouw programma's verder kunt ontwikkelen zonder bang te hoeven zijn dat er bugs in komen. Alle informatie in deel I bereidt je voor op grotere, meer complexe projecten.

In deel II pas je wat je geleerd hebt in deel I toe op drie projecten. Je kunt een of al deze projecten doen in de volgorde die voor jou het beste werkt. In het eerste project (hoofdstukken 12-14) maak je een shooting game in de stijl van Space Invaders, genaamd Alien Invasion, dat bestaat uit niveaus van toenemende moeilijkheid. Nadat je dit project hebt afgerond, ben je goed op weg om je eigen 2D-spellen te kunnen ontwikkelen.

Het tweede project (hoofdstukken 15-17) introduceert datavisualisatie. Datawetenschappers hebben als doel om iets zinnigs te zeggen over de enorme hoeveelheid informatie die hen ter beschikking staat door middel van verschillende visualisatietechnieken. Je gaat aan de slag met datasets die je genereert via code, datasets gedownload van onlinebronnen en datasets die jouw programma's automatisch downloaden. Nadat je klaar bent met dit project, kun je programma's schrijven die grote datasets doornemen en van die opgeslagen informatie visuele weergaven maken.

In het derde project (hoofdstukken 18-20) bouw je een kleine webtoepassing met de naam Learning Log. Met dit project kun je een dagboek bijhouden van ideeën en concepten die je hebt geleerd over een specifiek onderwerp. Je kunt aparte dagboeken bijhouden voor verschillende onderwerpen en anderen toestaan om een account te maken en hun eigen dagboeken te beginnen. Je leert ook hoe je jouw project uitrolt, zodat iedereen er online van waar dan ook toegang toe heeft.

Waarom Python?

Elk jaar overweeg ik door te gaan met Python of over te stappen op een andere taal, misschien een die nieuwer is in de wereld van het

programmeren. Maar om veel redenen blijf ik me richten op Python. Python is een ongelooflijk efficiënte taal: je programma's doen meer in minder regels code dan in vele andere talen nodig zouden zijn. De syntax van Python helpt je ook om 'schone' code te schrijven. Je code is gemakkelijk te lezen, gemakkelijk te debuggen en gemakkelijk om uit te breiden en op verder te bouwen in vergelijking met andere talen.

Mensen gebruiken Python voor vele doeleinden: om spellen te maken, webtoepassingen te bouwen, zakelijke problemen op te lossen en om interne tools te ontwikkelen bij allerlei interessante bedrijven. Python wordt ook veel gebruikt in wetenschappelijke vakgebieden voor academisch en toegepast onderzoek.

Een van de belangrijkste redenen waarom ik Python blijf gebruiken is vanwege de Python-gemeenschap, die bestaat uit een onvoorstelbaar gevarieerde en hartelijke groep mensen. Een gemeenschap is essentieel voor programmeurs, omdat programmeren geen solitair streven is. De meesten van ons, zelfs de meest ervaren programmeurs, moeten soms advies vragen aan anderen die al vergelijkbare problemen hebben opgelost. Het hebben van een betrokken en ondersteunende gemeenschap is essentieel in het helpen oplossen van problemen en de Python-gemeenschap is heel solidair met mensen zoals jij die Python leren als hun eerste programmeertaal.

Python is een geweldige taal om te leren, dus ga aan de slag!

DEEL I

DE BASIS

In deel I van dit boek leer je de basisconcepten die je nodig hebt om Python-programma's te schrijven. Veel van deze begrippen zijn gemeenschappelijk voor alle programmeertalen, dus zijn ze tijdens je hele leven als programmeur nuttig.

In **hoofdstuk 1** installeer je Python op je computer en voer je je eerste programma uit dat het bericht *Hello world!* in je venster zal afdrukken.

In **hoofdstuk 2** leer je om informatie in variabelen op te slaan en om met tekst en numerieke waarden te werken.

In de **hoofdstukken 3** en **4** introduceren we lijsten. Lijsten kunnen zoveel informatie als je wilt in één variabele opslaan, zodat je efficiënt met die gegevens kunt werken. In slechts een paar regels code kun je werken met honderden, duizenden of zelfs miljoenen waarden.

In **hoofdstuk 5** gebruik je *if*-instructies om code te schrijven die op de ene manier reageert als aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan, en op een andere manier als niet aan die voorwaarden wordt voldaan.

In **hoofdstuk 6** lees je hoe je de woordenboeken van Python kunt gebruiken, waarmee je verbindingen kunt maken tussen verschillende stukjes informatie. Net zoals lijsten kunnen woordenboeken net zoveel informatie bevatten als je moet opslaan.

In **hoofdstuk 7** leer je hoe je invoer van gebruikers accepteert om je programma's interactief te maken. Je leert dan ook meer over *while*-lussen, waarmee blokken code herhaaldelijk uitgevoerd worden zolang aan bepaalde voorwaarden voldaan blijft worden.

In **hoofdstuk 8** schrijf je functies. Dat zijn blokken code met een naam, die een specifieke taak uitvoeren en uitgevoerd kunnen worden wanneer je ze nodig hebt.

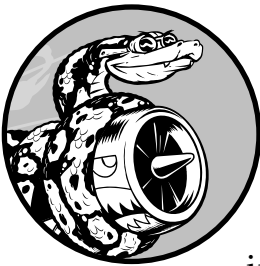
In **hoofdstuk 9** worden classes geïntroduceerd, waarmee je objecten uit de echte wereld kunt modelleren, zoals honden, katten, mensen, auto's, raketten en nog veel meer, zodat je code alles wat echt of abstract is voor kan stellen.

In **hoofdstuk 10** zie je hoe je met bestanden kunt werken en hoe je omgaat met fouten, zodat je programma's niet onverwacht zullen crashen. Je slaat gegevens op voordat je programma afgesloten wordt en je leest de gegevens opnieuw in als het programma weer draait. Je komt alles te weten over de uitzonderingen in Python, waarmee je kunt anticiperen op fouten en je zorgt dat jouw programma's op een elegante manier met die fouten omgaan.

In **hoofdstuk 11** leer je om tests voor je code te schrijven, om te controleren of je programma's werken zoals je ze bedoeld hebt. Zo kun je je programma's uitbreiden zonder je zorgen te maken dat er nieuwe bugs in terechtkomen. Het testen van je code is een van de eerste vaardigheden die je helpt de overgang van beginnende naar gemiddelde programmeur te maken.

2

VARIABELEN EN EENVOUDIGE DATATYPES

In dit hoofdstuk leer je over de verschillende soorten data waarmee je in je Python-programma's kunt werken. Je leert ook hoe je je data in variabelen opslaat en hoe je die variabelen in je programma's gebruikt.

Wat er daadwerkelijk gebeurt als je `hello_world.py` uitvoert

Laten we eens beter kijken naar wat Python doet wanneer je `hello_world.py` uitvoert. Wat blijkt? Python verzet een behoorlijke hoeveelheid werk, zelfs wanneer het een eenvoudig programma uitvoert:

`hello_world.py`

```
print("Hello Python world!")
```

Wanneer je deze code uitvoert, zie je deze uitvoer:

```
Hello Python world!
```

Als je het bestand *hello_world.py* uitvoert, geeft de extensie *.py* aan dat het bestand een Python-programma is. Je editor haalt het bestand dan door de *Python-interpret*, die het programma leest en bepaalt wat ieder woord in het programma betekent. Als de interpreter bijvoorbeeld het woord `print` ziet, drukt hij naar het scherm af wat er tussen de haakjes staat.

Terwijl je je programma's schrijft, markeert je editor de verschillende onderdelen van je programma op verschillende manieren. Hij herkent bijvoorbeeld dat `print` de naam van een functie is en geeft dat woord in het blauw weer. Hij herkent dat "Hello Python world!" geen Python-code is en geeft die zin in het oranje weer. Deze functie heet *syntaxis markeren* en is heel handig als je begint met het schrijven van je eigen programma's.

Variabelen

We zullen eens proberen om een variabele te gebruiken in *hello_world.py*. Voeg een nieuwe regel toe aan het begin van het bestand en wijzig de tweede regel:

```
message = "Hello Python world!"  
print(message)
```

Voer dit programma uit om te zien wat er gebeurt. Je zou dezelfde uitvoer moeten krijgen als voorheen:

```
Hello Python world!
```

We hebben een *variabele* toegevoegd, die `message` heet. Elke variabele heeft een *value*, een waarde, namelijk de informatie die bij die variabele hoort. In dit geval is de waarde de tekst "Hello Python world!"

Het toevoegen van een variabele zorgt voor een klein beetje meer werk voor de Python-interpret. Wanneer die de eerste regel verwerkt, associeert hij de tekst "Hello Python world!" met de variabele `message`. Wanneer hij de tweede regel bereikt, drukt hij de waarde op het scherm af die met `message` is geassocieerd.

We breiden dit programma wat uit door *hello_world.py* aan te passen, zodat een tweede bericht afgedrukt wordt. Voeg een lege regel toe aan *hello_world.py* en voeg daarna twee nieuwe regels code toe:

```
message = "Hello Python world!"  
print(message)  
  
message = "Hello Python Crash Course world!"  
print(message)
```

Als je nu `hello_world.py` uitvoert, zie je als het goed is twee regels uitvoer:

```
Hello Python world!  
Hello Python Crash Course world!
```

Je kunt de waarde van een variabele in je programma altijd aanpassen. Python houdt altijd de huidige waarde bij.

Variabelen benoemen en gebruiken

Wanneer je in Python variabelen gebruikt, moet je je aan een aantal regels en richtlijnen houden. Als je sommige regels overtreedt, leidt dat tot foutmeldingen; andere richtlijnen zijn bedoeld om je te helpen de code zo te schrijven dat die makkelijker te lezen en te begrijpen is. Zorg dat je je steeds aan de volgende regels voor variabelen houdt:

- Namen van variabelen mogen alleen letters, getallen en liggende streepjes bevatten. Ze kunnen beginnen met een letter of liggend streepje, maar niet met een getal. Zo kun je een variabele wel `message_1` noemen, maar niet `1_message`.
- Spaties mogen niet gebruikt worden in namen van variabelen, maar je kunt wel liggende streepjes gebruiken om woorden in namen van variabelen te scheiden. Zo werkt `greeting_message` wel, maar zal `greeting message` foutmeldingen opleveren.
- Vermijd het gebruik van Python-trefwoorden en -functienamen in namen van variabelen. Gebruik dus geen woorden die Python heeft gereserveerd voor een bepaald programmeerdoel, zoals het woord `print`. (Zie “Python-trefwoorden en ingebouwde functies” op bladzijde 547.)
- Namen van variabelen moeten kort maar duidelijk zijn. `name` is beter bijvoorbeeld dan `n`, `student_name` is beter dan `s_n`, en `name_length` is beter dan `length_of_persons_name`.
- Pas op wanneer je de kleine letter `l` en de hoofdletter `O` gebruikt, omdat ze verward kunnen worden met de getallen `1` en `0`.
- In dit boek worden Engelstalige namen gebruikt, maar je kunt in je eigen programma’s ook Nederlandstalige namen gebruiken.

Het vergt enige oefening om te leren hoe je variabelen goede namen geeft, vooral wanneer je programma’s interessanter en ingewikkelder worden. Als je meer programma’s schrijft en begint met het bekijken van code van anderen, word je beter in het bedenken van zinvolle namen.

LET OP! *De Python-variabelen die je nu gebruikt moeten in kleine letters geschreven zijn. Je zult geen foutmeldingen krijgen als je hoofdletters gebruikt, maar het is goed om ze op dit moment niet te gebruiken.*

Foutmeldingen in namen voorkomen als je variabelen gebruikt

Elke programmeur maakt fouten, de meesten iedere dag. Hoewel goede programmeurs foutmeldingen kunnen veroorzaken, weten ze ook hoe ze efficiënt op die fouten kunnen reageren. We zullen eens kijken naar een fout die je in het begin waarschijnlijk zult maken en leren hoe je die oplost.

Je gaat wat code schrijven die met opzet een foutmelding oplevert. Voer de volgende code in, inclusief het verkeerd gespelde, vetgedrukte woord *message*:

```
message = "Hello Python Crash Course reader!"  
print(message)
```

Wanneer er een fout zit in je programma, helpt de Python-interpreter je te ontdekken waar het probleem zich voordoet. De interpreter geeft een traceback wanneer een programma niet succesvol kan worden uitgevoerd. Een *traceback* is een registratie van waar de interpreter op problemen stuitte bij de poging om je code uit te voeren. Hier volgt een voorbeeld van de traceback die Python geeft nadat je per ongeluk een naam van een variabele verkeerd gespeld hebt:

Traceback (most recent call last):

- ❶ File "hello_world.py", line 2, in <module>
 - ❷ `print(message)`
 - ❸ `NameError: name 'message' is not defined`
-

De uitvoer bij ❶ geeft aan dat er een fout zit in regel 2 van het bestand *hello_world.py*. De interpreter toont deze regel om je te helpen de fout snel te ontdekken ❷ en vertelt ons wat voor soort fout hij gevonden heeft ❸. In dit geval is er een *name error* (naamfout) gevonden en geeft de interpreter aan dat de variabele die wordt afgedrukt, *message*, niet gedefinieerd is. Python kan de naam van de aangeboden variabele niet identificeren. Een naamfout betekent meestal dat je vergeten bent om de waarde van een variabele in te stellen voordat je die gebruikt, of dat je een spelfout gemaakt hebt bij het invoeren van de naam van de variabele.

Natuurlijk hebben we in dit voorbeeld in de tweede regel de letter *s* weggelaten in de naam van de variabele *message*. De Python-interpreter voert geen spellingscontrole uit op je code, maar zorgt er wel voor dat de namen van variabelen consistent gespeld worden. Kijk bijvoorbeeld maar wat er gebeurt wanneer we *message* ook op een andere plaats in de code onjuist spellen:

```
message = "Hello Python Crash Course reader!"  
print(message)
```

In dit geval wordt het programma succesvol uitgevoerd!

```
Hello Python Crash Course reader!
```

Computers zijn precies, maar kijken niet of iets goed gespeld is. Je hoeft dus geen rekening te houden met de Engelse spellings- en grammaticaregels wanneer je variabelen een naam geeft en code schrijft.

Veel programmeerfouten zijn simpele typefouten van één teken in één programmaregel. Als je heel lang naar zo'n fout aan het zoeken bent, weet dan dat je in goed gezelschap bent. Veel ervaren en getalenteerde programmeurs zijn uren bezig dit soort kleine fouten op te sporen. Probeer er maar om te lachen en gewoon weer door te gaan, in de wetenschap dat het nog wel vaker voor zal komen in je programmeer carrière.

LET OP! *De beste manier om nieuwe programmeerconcepten te leren begrijpen is ze te gebruiken in je programma's. Als je tijdens het werken aan een oefening in dit boek vastloopt, ga dan even iets anders doen. Als je dan nog steeds vastzit, lees dan het betreffende deel van dat hoofdstuk nog eens door. Als je nog steeds hulp nodig hebt, raadpleeg dan de suggesties in Bijlage C.*

PROBEER HET ZELF

Schrijf aparte programma's voor elk van deze oefeningen. Sla elk programma op met een bestandsnaam volgens de standaard Python-conventies en gebruik kleine letters en liggende streepjes, zoals `simple_message.py` en `simple_messages.py`.

2-1. Simple Message: Sla een bericht op in een variabele en druk vervolgens dat bericht af.

2-2. Simple Messages: Sla een bericht op in een variabele en druk dat bericht af. Verander vervolgens de waarde van je variabele in een nieuw bericht en druk dat nieuwe bericht af.

Strings

Omdat de meeste programma's verschillende soorten data definiëren en verzamelen en daar dan iets nuttigs mee doen, is het handig om verschillende datatypes te classificeren. Het eerste datatype waar we naar gaan kijken is de string. Strings lijken op het eerste gezicht vrij eenvoudig, maar je kunt ze op veel verschillende manieren gebruiken.

Een *string* is niets anders dan een reeks tekens. In Python wordt alles tussen aanhalingstekens beschouwd als een string. Je kunt enkele of dubbele aanhalingstekens rond je strings gebruiken, zoals hieronder:

```
"This is a string."  
'This is also a string.'
```

Dankzij deze flexibiliteit kun je aanhalingstekens en apostroffen in je strings gebruiken:

```
'I told my friend, "Python is my favorite language!"'  
"The language 'Python' is named after Monty Python, not the snake."  
"One of Python's strengths is its diverse and supportive community."
```

We zullen eens kijken op welke manieren je strings kunt gebruiken.

Wisselen tussen hoofd- en kleine letters in een string met methoden

Een van de eenvoudigste taken die je met strings kunt uitvoeren is het veranderen van de hoofd- of kleine letters van de woorden in een string. Bekijk de onderstaande code en probeer te bedenken wat er gebeurt:

```
name.py name = "ada lovelace"  
print(name.title())
```

Sla dit bestand op als *name.py* en voer het dan uit. Als het goed is, krijg je deze uitvoer:

```
Ada Lovelace
```

In dit voorbeeld is de string "ada lovelace" met kleine letters opgeslagen in variabele *name*. De methode `title()` staat achter de variabele in de `print()`-uitdrukking. Een *methode* is een actie die Python kan uitvoeren op een stukje informatie. De punt (.) achter *name* in `name.title()` vertelt Python dat het de `title()`-methode moet uitvoeren op de variabele *name*. Elke methode wordt gevolgd door een set haakjes, omdat methodes vaak aanvullende informatie nodig hebben om hun werk te doen. Die informatie wordt verstrekt tussen de haakjes. De `title()`-functie heeft echter geen aanvullende informatie nodig, dus er staat niets tussen de haakjes.

`title()` zorgt ervoor dat elk woord begint met een hoofdletter. Dit is handig omdat je een naam vaak beschouwt als een stukje informatie. Je wilt bijvoorbeeld dat je programma de invoerwaarden *Ada*, *ADA*, en *ada* als dezelfde naam herkent en die allemaal weergeeft als *Ada*.

Er zijn nog meer handige methoden beschikbaar voor het werken met hoofdletters. Je kunt een string bijvoorbeeld als volgt veranderen in allemaal hoofdletters of allemaal kleine letters:

```
name = "Ada Lovelace"  
print(name.upper())  
print(name.lower())
```

Dan krijg je het volgende:

```
ADA LOVELACE  
ada lovelace
```

De `lower()`-methode is vooral handig voor het opslaan van data. Vaak is het beter om niet te vertrouwen op het gebruik van hoofdletters zoals je gebruikers die aan jou doorgeven, dus zet je de strings om naar kleine

DEEL II

PROJECTEN

Gefeliciteerd! Je weet nu genoeg over Python om te beginnen met het bouwen van interactieve en zinvolle projecten. Door het maken van je eigen projecten leer je nieuwe vaardigheden en verstevig je jouw begrip van de concepten die in Deel I geïntroduceerd zijn.

Deel II bevat drie soorten projecten en je kunt kiezen of je er een doet of allemaal, in de volgorde die jij wilt. Hier volgt een korte beschrijving van elk project om je te helpen beslissen met welke je als eerste aan de slag wilt gaan.

Alien Invasion: een spel maken met Python

In het Alien Invasion-project (hoofdstukken 12, 13 en 14) gebruik je het Python-pakket om een 2D-spel te ontwikkelen waarin het de bedoeling is om een vloot van buitenaardse wezens neer te schieten die op het scherm omlaag vallen, in niveaus die toenemen qua snelheid en moeilijkheid. Aan het einde van het project heb je vaardigheden geleerd waarmee je jouw eigen 2D-spellen in Pygame kunt ontwikkelen.

Datavisualisatie

Het Datavisualisatie-project begint in hoofdstuk 15, waarin je leert om data te genereren en een reeks functionele en mooie visualisaties van die data te maken met matplotlib en Pygal. In hoofdstuk 16 leer je data uit onlinebronnen te halen en deze door te sturen naar een visualisatiepakket

om een grafische weergave van weergegevens en een kaart van de wereldbevolking te maken. Tot slot zie je in hoofdstuk 17 hoe je een programma schrijft om automatisch data te downloaden en te visualiseren. Door te leren hoe je visualisaties maakt, kun je het vakgebied van datamining verkennen, wat in de hedendaagse wereld een uiterst gewilde vaardigheid is.

Webtoepassingen

In het Webtoepassingen-project (hoofdstukken 18, 19 en 20) gebruik je het Django-pakket om een eenvoudige webtoepassing te maken waarmee gebruikers een dagboek kunnen bijhouden over een onbeperkt aantal onderwerpen waarvan ze kennisgenomen hebben. Gebruikers maken een account aan met een gebruikersnaam en wachtwoord, voeren een onderwerp in en maken dan aantekeningen over wat ze leren. Je leert ook hoe je jouw toepassing uitrolt, zodat iedereen in de wereld er toegang toe heeft.

Na het afronden van dit project ben je in staat je eigen eenvoudige webtoepassingen te bouwen en ben je klaar om je te verdiepen in diepgaandere hulpmiddelen over het bouwen van toepassingen met Django.